

rằng bọn gian đào đến một tảng đá thanh dầy kín. Tối thứ tư, kẻ gian thuê được một thợ đá giỏi ở Phú Lương (gần phi trường Phú Bài). Tên thợ đá đục được lỗ cho kẻ gan rờ đến chiến lợi phẩm. Hơn nửa đêm, chúng ôm tất cả về, ra khỏi lãng là bị tóm hết. Vụ này có đưa ra tòa, chiếu trên đài truyền hình. Trong lời buộc tội cũng như trong bản án, không thấy nói đến khối vàng lấy được là bao nhiêu. Nếu ngay từ đêm đầu, nhân viên hữu trách bắt tất cả các thủ phạm, chúng sẽ bị truy tố về tội toan phá mồ mà để trộm tài sản, cũng đủ yếu tố trừng phạt chúng y về tội đại hình. Cái lợi là lãng bà Từ Dũ vẫn còn, bí ẩn về bảo vật quý kim vẫn còn và vẫn hấp dẫn. Vàng đã lấy lên, vô lễ bỏ vào mồ lại. Số phận nó rồi sẽ (hay đã) giống số phận của 16 tấn vàng mà tiến sĩ Nguyễn Văn Hào (hiện ở Tahiti) đã tiết lộ cho cựu đại tá Bùi Tín biết và chủ tịch Trường Chinh đã cho đem ra Bắc.

Việc phá các lãng mộ các vua, ông hoàng, bà chúa thuộc dòng Nguyễn Phúc nay xảy ra luôn. Nhà văn Nguyễn Đắc Xuân ở Huế có viết nhiều bài về vấn đề đào, phá lãng mộ này trong báo ở Huế, ở Saigon, nhưng câu tục ngữ Á Rập vẫn được áp dụng: Sủa, đi, ai làm việc nấy!

Sau 1975, tiến sĩ Lê Văn Hào (lúc ở chiến khu thời Mậu Thân là chủ tịch Phong Trào Dân Chủ Hòa Bình của luật sư Trịnh Đình Thảo, nay ở Pháp) có viết một cuốn sách về Huế do UNESCO ấn loát và phát hành, đề cao các lãng tẩm và thỉnh cầu quốc tế giúp trùng tu. UNESCO có kế hoạch xoay ra 4,000,000 Mỹ kim để giúp VN trùng tu Đại nội và các lãng. Nghe đâu các nhân viên hữu trách VN trình bày rằng việc đúc gạch, ngói lưu ly không đã cần đến 6,000,000 Mỹ Kim, cho nên UNESCO hoãn vô hạn định công tác giúp đỡ việc trùng tu.

Không kể số nhân mạng đã không còn sau chiến tranh, không kể các tài sản tư nhân đã bị phá, bị mất, những gian nan, vất vả, rừng rợn trong suốt 30 năm chiến tranh, không kể những kiến trúc công như cầu Trường Tiền hai lần sập, sự đóng góp của Huế cho ngày 30-4-75 quá sức chịu đựng của dân xứ Huế hiền hòa, đầy tình người.

Nguyễn vọng của người dân Huế cũng như con dân VN bất cứ ở đâu là hòa bình, thống nhất trong tự do dân chủ, trong tình thương. Bao giờ những nguyện vọng khiêm tốn ấy sẽ có thể thành sự thật?

NGUYỄN HỮU THỨ

CÔ ĐỘC TÀN NHÃN

D.H.

"Buồn vui nghề nghiệp" được chưa? "Suy tu" cũng chưa ổn. "Phũ phàng cuộc đời" thì buồn quá. Thế gì nhi? Không lẽ không tựa đề! "Bắt lại nhịp cầu" cho có vẻ văn chương, nghĩ lại AH đã và đang bắt không biết bao nhiêu nhịp cầu rồi.

Một mình một bóng, có đứa cháu con ông bạn, ở chung đã đi mất rồi, thôi thì Cô Độc là hay nhất. Vì vậy mà có tựa như trên.

Thú thật, đôi lúc buồn quá, giờ chờng AHCC là thấy vui rồi, mà vui thì đâu còn cô đơn nữa. Đọc liên tiếp hết số này đến số khác, bài nào cũng hay. Ở đời sao có lắm người tài thế, viết ai cũng ưa, kể lại cho bạn bè nghe, tuần lễ sau nhìn mình còn cười, lại được rủ đi ăn tiệm. Ăn xong, lật lật tờ nhật báo, thấy có tin nhỏ xíu "Wall topples at Allston lot". Gì đây? Đọc tiếp mới vỡ lẽ cái tường chắn đất ở Allston vùng mình ở vừa bị sụp đổ vào lúc 5:30 pm - 30-3-93, làm bảy chiếc xe bị dẹp, may sao không ai bị thương tích. Thế mới biết đậu xe trong parking lot vẫn chưa phải là an toàn.

20 năm còn gì. Nhớ lại năm 73 lụ lụ tại dòng sông lớn, chỗ làm việc, bút đi hơn 100m bờ sông, kéo đi hết một nửa khúc đường làng trái nhựa. Điện thoại cấp báo, anh Tụng đi thăm tận chỗ, thấy nét mặt anh hơi sững sờ, có lẽ thấy bờ sông cao quá, vội vàng chấp thuận 800 ngàn sửa chữa. Lái xe đưa ảnh đi, quốc lộ cũng bị hư hại không ít. Xăng nhớt bắt đầu lên giá sau mùa hè 72.

Phòng kỹ thuật tính đi tính lại cách nào cũng thiếu, đắp đất, đầm, nện, trồng cỏ cũng trên 1 triệu. Xi măng bắt đầu khan hiếm, làm sao đây? Thôi thì tường chắn bằng đá địa phương, cát sông tại chỗ, cừ tre một bên, sạn đá không xa là vừa vắn đủ.

Trong buổi hội sau đó, anh Diệu bảo Đức thuyết trình cho anh em nghe coi về cái "tường chắn" mà cũng không có đủ thì giờ trình bày, nhớ lại còn thương anh Diệu. Họp xong, ai nấy phải chạy, không kịp thở, lo về địa phương làm công tác.

Công tác vừa xong, lại lụ lụ nữa. Nằm nghe mưa xối xả, không biết cái tường chắn mình làm dọc bờ sông còn hay mất. Sáng chạy vội ra xem. May quá, còn nguyên.

Nay đã 20 năm, phải chi có dịp nhìn lại công tác mình làm cũng thú. Còn bao tâm sự, nhìn ra ngoài trời vừa sáng. Xin hẹn tiếp vào dịp tới.